

Velkommen

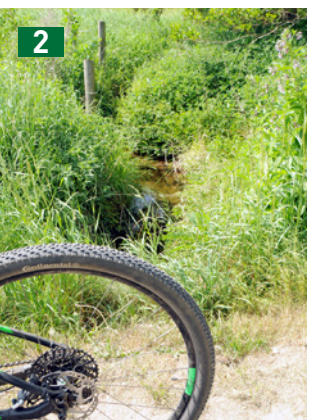
til Fjordklyngens MTB-spor

Fjordklyngens MTB-spor løber gennem den smukke, varierede natur i Fjordklyngen. Sporet forbinder de seks landsbyer i Fjordklyngen: Skals, Skringstrup, Låstrup, Nr. Rind, Sundstrup og Ulbjerg.

Hovedsporet er 59 km langt. Ruten følger skovveje, stier, markveje, grusveje og små asfalterede veje. Undervejs passerer mange forskellige naturtyper: Strand, skov, hede, marker og enge. På hovedsporet kan man vandre, løbe eller cykle med en rimelig robust cykel.

Til hovedsporet er der knyttet en række single tracks. Et single track er et meget smalt spor, hvor man kun kan færdes én ud gangen. Her kommer man i tæt berøring med naturen.

Single tracks er velegnede til vandring, trailløb eller cykling på mountainbike, og de er beregnet til at give sved på panden. De er af varierende sværhedsgrad og længde. De enkelte single tracks er beskrevet nærmere i faktaboksen i nederste højre hjørne på kortet.

Rinds Bæk, hvor den løber under grusvejen.

Drivvejen ved Nr. Rind.

Beskrivelse af single tracks

Kærby Bakke

Sporet er oprindeligt anlagt til afholdelse af stafetløb, og det snor sig rundt om den nyanlagte shelterplads, hvilket gør det meget publikumsvenligt. Det ligger på en bakkeskråning, og det går derfor rigtig meget op og ned ad bakke.

Lige ved siden af sporet ligger en udfordrende rock garden, en »sten-have«, som absolut kun er for de mest ævede. Bruget er på eget ansvar.

Kærby Bakkes rock garden er enestående på grund af sin størrelse, længde og det faktum, at der er godt med fald på. Måske er det den eneste af sin slags i Danmark.

Rock garden ved Kærby Bakke.

Single track et ved Kærby Bakke blev brugt til stafetløb ved indvielsen.

Skansen

Lige ved indgangen til sporet ses resterne af den tidligere destruktionsanstalt, kartoffelkogen og sørtercentral. Derefter følger en tur i det bakkede landskab, der virkelig giver mulighed for at få pulsen op og god fart på cyklen. Det er perfekt træningstræning, der kan gentages med en rundtur gennem Nr. Rind. Sporet er meget velholdt, takket være den private lodsejer på Skansen.

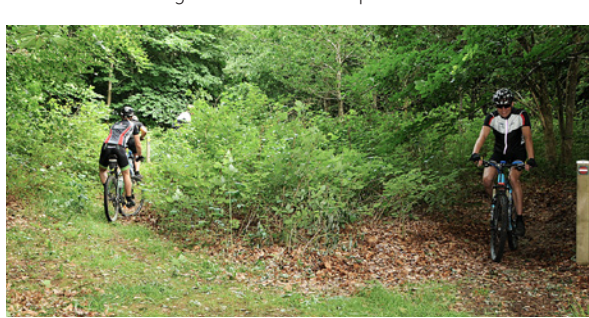

Skansen med de karakteristiske bakker.

Tekniksporet

I den lille, privatejede skov lige overfor Værestedet har Fjordklyngens Cykelklub indrettet et teknikspor, der må bruges af alle. Sporet indeholder flere elementer til god og spændende tekniktræning: step-ups, drops, nedkørsler, switch-backs og snævre sving.

Skoven består af både gammel og nyere nåle- og løvskov samt en opviget mark, der er sprunget i skov. Arealerne med de forskellige skovtyper er alt for små til, at det har kunnet betale sig at gøre noget ved skoven. Nu er den lille skov i stedet beriget med et teknikspor.

Tekniksporet, Låstrup.

Ulbjerg Klint

Sporet starter ved t-krydset i Trekroner, hvor der drejes til venstre væk fra hovedsporet. Følg den lille, græsbelægte sti, der ender i en stejl nedkørsel til stranden.

Derefter fortsættes mod nord på selve stranden, der veksler i beskaffenhed alt efter vejr- og vindforhold. Nogle dage er der en fin, bred forstrand, der er fast og god at køre på, men andre gange er det nødvendigt at køre i vandkanten for at undgå det fine sand. Brug en cykel, som du ikke er alt for æm over. Det er en fantastisk tur, som man ikke må snyde sig selv for.

Stranden forlades lige syd for Store Klinthøj, hvor man bliver ledt over en lærtist og videre langs den gamle mergelgrav. Sporet kan godt være leret og fedtet her. Følg derefter markvejen tilbage mod Ulbjerg, men hold øje med det smalle spor, der går fra på venstre hånd, inden man kommer tilbage til byen, og som fører udenom byen og tilbage på hovedsporet.

Stop op og læs de mange infoavlejer undervejs, der fortæller om stedets særpregede natur og historie.

Ved Ulbjerg klint går ruten langs stranden.

Nogle gange er det nødvendigt at køre ude i vandet.

Rastepladsen

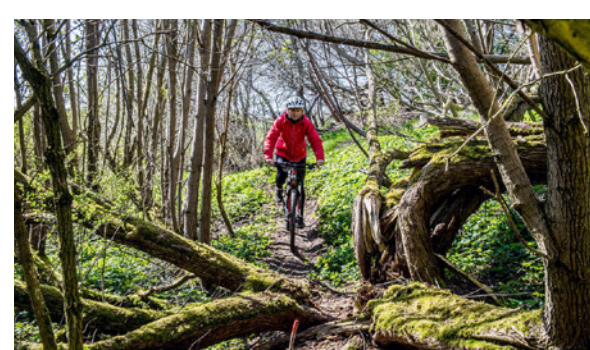
Sporet snor sig gennem den lille skov bag rastepladsen og ender i en stejl og udfordrende nedkørsel. Husk at nyde udsigten over fjorden og fjordengene, inden du påbegynder nedkørslen!

Kildedalen

På kanten af Kildedalen lige i udkanten af Skals ligger den lille, privatejede skov. Sporet bevæger sig oppe på kanten af dalen hele vejen igennem, og det giver mange udfordrende op- og nedkørsler. Pas på, der kan være mange rødder og ujævnheder, og sporet kan være noget fedtet i vådt fæle.

Kildedalen har tidligere forsynet et nærliggende teglværk med ler, og har desuden en fortid som byens losseplads. Begge dele er dog længe siden nu. Læs infoavlejen ved indgangen til sporet.

I dag er Kildedalen et naturskønt område med græssende kreaturer i bunden og varieret skov langs siden, blandt andet en lille bageskov, hvilket ikke er så almindeligt på disse kanter.

Kildedalen ved Skals.

Ydersporet

Sporet går på et dige opført i 1984. Langs fjorden er der rårskov. Mod land er de afvandede arealer lidt specielle, da vandet ledes mod den naturlige vandledningsretning og ind til pumpestationen. Ved højdene i fjorden kan overkørslen over pumpekanalen stå under vand.

Skoleskoven

Skoven er privatejet, men lodsejer har åbnet den for Skals' borgere, der benytter den flittigt til gå- og løbeture. I skoletiden genlyder denne skov ofte af glade barnestemmer, da Skals skole bruger skoven i undervisningen. Deraf navnet. Når man lærdes på sporet, skal man være forberedt på at møde ting på sporet, som børnene har efterladt. Sker dette, stopper man og lægger tingene ind til siden.

Sporet starter lige efter at man har passeret de to gravhøje ved navn Olufshøje. Man følger sporet rundt om plantagen, vær forberedt på det snævre sving lige inden det går opad.

Når man har passeret skovvejen, går det kraftigt opad, inden man kommer til den stejle nedkørsel tilbage til skovvejen. Her drejes til højre, og kort efter til højre igen. Nu går det opad, husk at lægge vægten frem i sadlen, ellers kommer du ikke op.

Ud for granplantagen går turen stejlt nedad til lejrpladsen, og derefter kommer en opkørsel, der stiller store krav til teknikken. De færreste kommer hele vejen op uden at sætte en fod til jorden.

Følg sporet rundt om granplantagen til den anden side og ind mellem granerne. Herinde går sporet nedad mellem træerne, og der er mulighed for at få god fart på, inden man når enden af plantagen, hvor sporet drejer, og man kommer ud af plantagen. Markveje fører tilbage til hovedsporet.

Skoleskoven. Ruten passerer de to gravhøje ved navn Olufshøje.

Beskrivelse af hovedsporet

Sporet starter på Kulturcenter Værestedet **1** i Låstrup. Låstrupvej 38, 8832 Skals. Her er der gode muligheder for parkering. Der findes et toilet- og baderum, som frit kan benyttes, også udenfor Værestedets åbningstid. Fra Værestedet bevæger sporet sig vest på mod Lynderup, der som en halv går ud i Hjarbæk Fjord. Undervejs passerer Rinds bæk **2**.

Fra grusvejen, der løber parallelt med Kærbyvej, kan man gøre en afstikker til Kærby Bakke **3**, en nyoplagt shelterplads med udsigtstårn. Fra udsigtstårnet kan man godt se bl.a. Lynderupgård, Skals samt hele den nederste del af Hjarbæk Fjord. På Kærby Bakke findes flere infoavlejer om blandt andet vådområdeprojektet Rinds Bæk og et par nedlagte virksomheder.

På vej ned ad bakken fra Nr. Rind drejes til højre ind på Drivvejen **4**, der er en ældgammel rute, hvor kvæget fra Nr. Rind førhen blev drevet, når engene nedenfor skulle afgræsses.

Derefter fortsætter turen videre ud mod Lynderup ad Østervej. På venstre hånd ses et større engareal, der afvandes intensivt via et større antal grafter. Disse enge var nogle af de første, der blev taget ind i alm. markdrift i 1970'erne. Efter den sidste afvandingsgræft drejer sporet ud over Lynderupgårds jorder, hvor det følger kanten af marken langs diget og fortsætter ud på pumpevejen **5** langs en større afvandingskanal, hvor vandet aktivt pumpes videre. Det opsamlende vand bruges til vanding af Lynderupgårds landbrugsarealer i tørre perioder. Mange af engene på venstre side af pumpevejen har tidligere tilhørt flere forskellige lodsejere i Lynderup. Der blev blandt andet gravet tørv herude. I 1984 blev engene samlet til Lynderupgård under en jordfordeling. Disse enge omkranses af et dige, hvor single tracket "Ydersporet" går.

Lidt længere fremme passerer den nederste del af parken, der hører til Lynderupgård **6**, der er Danmarks ældste herregård opført i bindingsværk. Den ældste bygning kan dateres tilbage til 1300-tallet. Omtrængt midtvejs ud for parken er der frit udsyn op til de gamle bygninger. Man kan stå for enden af alléen på Østervej og se igennem den lille port i hovedbygningen, gennem parken og helt ud til fjorden.

Når man kommer op fra skoven, bør man foretage en afstikker ud til græshøj for enden af Skovvej **7**. Herfra er der udsigt til Hjarbæk Havn, Fiskbæk samt op til flere kirker rundt om fjorden. Mod øst ses højdepunktet Sejrsbjerg.

I sommerhusområdet drejes til venstre over Lyngbakkerne **8**, og nu går det brat nedad på den gamle hulvej. Husk at se op, for her er en flot udsigt over fjorden, men se også ned, for der vokser Guldblomme, en blomst, som ellers efterhånden er ved at være spjælden i Danmark, da den er i fare for udslet.

Lige efter kommer man ind i sommerhusområdet. Tag farten af og vis hensyn. Køer man dem imellem sommerhusene til fjorden, er der flere bord/bænkesæt, der kan benyttes.

Efter sommerhusområdet går turen videre ud mellem golfbanerne på Hjarbæk Golf og Litterat **9**. Er man sulten eller tørstig, kan man nu lave en afstikker op til Golf-rasteren. Ellers fortsættes turen videre gennem Stavild Møllegård **10**, hvor grundlæggerne af golfbanen bor. Kør forsigtigt og vis hensyn.

Ved udsigtsbanen forlader man golfbanen gennem et hul i løvregnet, og nu går turen langs markskellet over til Nørre Rind Put & Take **11**. Her i de tre fiskesøer sættes jævnligt ærreder ud, hvilket giver mulighed for en god fangst. Er der regnvej, kan man godt krybe i l i en af fiskelytterne.

Inden man kommer op til Skovvej, går sporet gennem en svinefarm **12**. Her ligger engens største biogasanlæg. Biogasanlægget forsyner blandt andet Skals med varme.

Sundstrup går turen ned på havnen **13**, der stadig fungerer som landingsplads for fisk og muslinger fra fjorden. De store glasfibercontainere er til muslinger. Den nederste del af havnen, der ligger lavt, er jævnlgt oversvømmet. Stop lige engang og se hvor mange sæler du kan få øje på.

På havnen er der toiletter og også en del informationstavler om området.

Syd for havnen ligger det gamle tanghus **14**. Det var her, man opbevarede og tørrede den tang, man bjergede fra fjorden. Tang var engang en vigtig indtægtskilde for dem, der levede langs fjorden, og det blev blandt andet brugt til fyld i madrasser samt til foder til køerne. Tanghuset er blevet restaureret, og tjener i dag som et lille museum. Det er muligt at overnatte i tanghuset, og det er ganske gratis.

På tilbagevejen i Sundstrup brydes fjordudsigten af et par træskure til fiskesøg og lidt senere det mere velkendte Fiskerhus, som er mødested for beboerne i Sundstrup.

Nu går turen videre nordpå. Efter den lange, udmattende bæk kommer et fladt stykke, næste frakørsel på ruten fører ud til Spejder Klint. Et skilt og meget flot område med gangbro til stranden. Dernæst passerer Trekroner, der er en lille samling huse. Bemærk, at husene er meget ens, da de oprindeligt er opført i samme stil. I Trekroner kan man vælge at forlade hovedsporet og i stedet følge single track et langs stranden. Gør man det, skal man dreje til venstre i t-krydset. Ellers drejer man til højre og bliver på hovedsporet.

På Tolstrupvej drejes til venstre ad Præstevejen **15**, som er en jordsti, som børnene fra Nr. Rind brugte, når de skulle til præst i Ulbjerg. I Tolstrup kan man til tider høre larm fra den nærliggende crossbane.

I Ulbjerg by passerer sporet tæt forbi Ulbjerg Kultur- og Fritidscenter **16**, hvor meget af byens aktive foreningsliv foregår. Der findes en lille turistinformation i Fritidscentrets indgangsparti, som er værd at bruge lidt tid på. Trænger du til et bad, er det også muligt her.

I Ulbjerg by drejes ud ad Skovgårdsvej **17**. Den ældste gård på Skovgårdsvej hedder Store Skovgård og kan dateres tilbage til 1400-tallet. Skovgårdsvej og alle ejendomme her er udskiltet fra Store Skovgård. Området her på bækken og ud mod fjorden kaldes også for Vestermarken fra gammel tid.

Når vejen der sig ved den gamle avlsgård til præstegården,

går sporet til højre, men man kan godt tage en slæjfe ud over Vestermarken ved at dreje til venstre og ved Store Skovgård holde til højre omkring bygningerne. Man kommer tilbage på sporet, hvor asfalten starter på Skråhedevej. Gør man det, kan man lige efter skoven nyde udsigten over såvel Hjarbæk Fjord samt Lovns bredning.

Efter at have fulgt Løgstørvej for en kort bemærkning, drejer sporet ind på en lang, lige markvej, og turen fortsætter tæt forbi C. E. Flensborgs plantage, der er et resultat af heodeopdyrkningen. "Hvad udd tabes, skal indad vindes". Midtvejs passerer en indhegning **18** på venstre hånd. Den ejes af Dong Energy, og her oplagres gas i en saltbørst under jorden. En saltbørst er et hulrum under jorden, der har indeholdt salt. Nu oplagres der naturgas i den.

Hvor skovvejen bliver til asfalt, kan man tage en afstikker ad asfaltvejen ind mod Ulbjerg. Så får man snart efter den meget flotte bronzealderhøj Støvhus **19** på sin højre hånd, der med sine 42 m over havet er et af områdets højeste steder.

Fra skovvejen fortsætter ruten ad Tingvej forbi Borup Hede **20**, der giver et indtryk af landskabet, som det så ud før heodeopdyrkningen, og derefter videre over Skinders Bro, inden man drejer til højre og følger grusvejen **21** langs den østlige side af Simested Ådal mod Ugelris.

Efter at have fulgt Ugelrisvej nogle kilometer går sporet via en indkørsel gennem to ejendomme videre over til Himmerlandsstien **22**, der er anlagt oven på den gamle kær, der forbandt Lægster med Viborg. Straks man kommer ud på Himmerlandsstien, bemærker man de store højdeforskelle, idet stien her er anlagt på en flere meter høj skråning, der, ligesom resten af banelegemet, blev etableret ved håndkraft. Jorden blev kørt på ved hjælp af gammeldags træ-trillebære – et stort arbejde. Banen, der stod færdig i starten af 1900-tallet, blev midlertidigt snart efter overflodig. I 1999 blev banen endeligt lukket.

I Skringstrup by kan man se de store fabriksbygninger på venstre hånd, kort efter man har passeret Herredsevejen. Her lå Scanbirk **23**, en stor møbelfabrik, der skaffede arbejde til mange i Skringstrup by og opland.

Flere steder langs Himmerlandsstien ligger de små Baneskovene **24**, der blev plantet med det formål at skaffe læ til banelegemet og forhindre sneen i at lægge sig i drøjer på sporet om vinteren. Der er stystemer i flere af baneskovene, og de er meget interessante at besøge. Se infoavlejerne ved Baneskovene.

Nord for Skals forlades Himmerlandsstien ad Tjørnevej. Sporet bevæger sig nu forbi gravhøjene kaldet Olufshøje **25**. Lige efter den sidste gravhøj kan man forlade hovedsporet for en udfordrende tur på single track et ind gennem Skoleskoven **26**. Se dig for i Skoleskoven, der kan være legende børn og deres byggeskralder.

Fra Skoleskoven mod Ejstrup **27** ligger sporet ret højt, og flere steder er der en fantastisk udsigt over Skals Ådal med Hauris og Løvel gårde på den anden side. Via Kærvej kommer vi forbi resterne af et tidligere teglværk og tilhørende mergelgrav **28** på kanten af Kildedalen. Se infoavlejer. Med teglværket i ryggen kan man nyde udsigten ud over Skals Ådal, som er Danmarks bredeste ådal. Hekærkræ ligger lige for fødderne, og det er betegnelsen for nogle få spredte huse. Nyd dette fra bord/bænkesættet ved infoavlejen. Single tracket gennem Kildedalen starter lige ved siden af bord/bænkesættet.

Lige ved Skals Hallen, hvor sporet atter drejer ind på Himmerlandsstien, passerer en lille pump track-bane **29** ved siden af Multihuset. BMX-, mountainbike- og dirt jump-cykler er mest velegnede til denne bane, hvor man kan øve sin teknik og sin rytme. På en pump track-bane gælder det om at pumpe fart i cyklen, når man kører hen over hoppene og igennem svingene. Med lidt øvelse kan man komme hele banen rundt uden at træde i pedalerne, idet man overfører kroppens op- og nedadgående bevægelser til fart i cyklen.

Lidt længere fremme ligger den gamle stationsbygning **30**, som i dag rummer Cafe Posthuset. Den hyggelige terrasse ud mod Himmerlandsstien giver mulighed for et tiltrængt hvil og en forfriskning.

Nu forlades Skals igen, og turen fortsætter ud over Nederhede. Undervejs passerer legraven **31** på venstre hånd.

Lige inden dæmningen drejer sporet væk fra Himmerlandsstien op over bakken **32**, men det anbefales at køre helt ud til jernbanebroen, inden Himmerlandsstien forlades. Ude ved jernbanebroen kan man se alle infoavlejerne om åen, vådområdet Skals Enge og fjorden.

Lige efter granplantagen på venstre hånd går en lille markvej fra til venstre. Følger man den, kommer man ned til et udsigtspunkt **33**, hvorfra man kan se ud over fjorden og lige over til Sejrsbjerg, som vi beskrev tidligere på turen. Sporet følger nu en klang, sandet vej **34**, som er meget vanskelig at passere i tørt vejr, men let at køre på under fugtige forhold.

Nu går turen ud på den nederste del af fjordengene **35** neden for Skals. I tidligere tider vrimlede her med lo om sommeren. Med lidt øvelse kan man komme hele banen rundt uden at træde i pedalerne, idet man overfører kroppens op- og nedadgående bevægelser til fart i cyklen.

Når man har passeret rensningsanlægget, drejes til venstre, og man følger sporet i rabatten langs Løgstørvej for en kort bemærkning. Ved rastepladsen drejer man ind i den lille skov, og her kan man vælge at blive på sporet, eller at følge det lille single track gennem skoven.

Sporet tager os ad den gamle fællesvej under Løgstørvej og langs "Keldspringet", der er de stejle skrænter, hvor kreaturerne har slidt smalle stier gennem tiden. Her vælder vandet naturligt ud af bækken, og dette har tidligere været opsamlende og brugt i et urrel-dambrug. Ved skyldsbanken drejes til venstre mod Låstrup, og Skals forlades via Skalsbakken **36**, der har erstattet den gamle hulvej, tidligere kaldet "hurien". Derefter passerer Simested **37**, og sporet slutter, hvor det begyndte, på Kulturcenter Værestedet i Låstrup.

16

Ulbjerg Kultur- og Fritidscenter

21

Den nordlige del af Ugelrisvej set fra Tingvej.

17

Skovgårdsvej. Bemærk skiltet i højre side, som en spejgelug har sat op.

22

Himmerlandsstien ved Ugelris.

20

Borup Hede.

25

Skoleskoven. Ruten passerer de to gravhøje ved navn Olufshøje.

27

Den flotte udsigt over Skals Ådal med Løvel og Hauris gårde på den anden side.

30

Cafe Posthuset i Skals ligger ud til Himmerlandsstien og er et godt sted at holde rast.

32

Den lille opkørsel fra Himmerlandsstien på Nederhede ved Hjarbæk Fjord i baggrunden.

34

Sandvejen. I tørt vejr lever vejen op til sit navn og er meget svær at cykle på.

35

Fjordengene nedenfor Skals.

37

Broen over Simested Å. I baggrunden ses Skalsbakken.

1. Vis hensyn. Undervejs er du gæst på lodsejerens ejendom.
2. Vis hensyn ved ikke at smide affald, og husk at holde hundene i snor.
3. Giv dig tid til at stoppe op og hilse, hvis du møder lodsejeren eller andre på din vej.
4. Hvis du møder nedfaldne grene og lignende på sporet, bedes du tage dig tid til at stoppe op og fjerne det.
5. Af sikkerhedshensyn er alle single tracks ensrettet for at undgå sammenstød. Respekter venligst skiltningen og kør i den retning, plene angiver.

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet

Projektet har følgende samarbejdspartnere: Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Skovforening, Friluftsrådet, Kommunernes Landsforening, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Naturstyrelsen.

Støttet af Nordea-fonden og Miljøministeriet.

Fotograf: Elkurt.

Tegning: Tove Albjerg

Kildedalen:

Fotograf Preben Madsen, Gengivet med tilladelse fra Viborg Stifts Folkeblad.

Kærby Bakke:

Fotograf Mikkel Jezequel, Gengivet med tilladelse fra Viborg Stifts Folkeblad.

Tryk: Specialtykkeriet Arco

NORDEA FONDEN

www.spor.dk

Fjordklyngens MTB spor

Vis hensyn

- Færdsel er på eget ansvar.
- Brug hovedet, når du kører.
- Smid ikke affald – samlet det op.
- Kør i roligt tempo, når du møder andre.
- Brug evt. ringeklokken i god tid.
- Sæt farten ned, når privat ejendom og lignende passeres.
- Brug kun veje og spor.
- Kør ikke på fortidsminder og lignende.
- Kør ikke i private skove fra solnedgang til kl. 6 næste morgen.
- Ejeren af private veje og stier i det åbne land, udyrkede arealer og private skove kan ved skiltning forbyde adgang på dage, hvor der holdes jagt eller udføres intensivt landbrugs- og skovarbejde.
- Sporene ligger på privat grund og er baseret på private lodsejer-aftaler. Vis derfor særlig hensyn overfor lodsejerne og husk at give jer tid til at snakke med dem, hvis I møder dem.

Fjordklyngens MTB-spor er støttet af SPOR med midler fra Nordea-fonden, Landbrugslotteriet og Landbrug & Fødevarer.

NORDEA
FONDEN

Landbrugs
lotteriet

Fjordklyngens MTB-spor

- Hovedspor 62 km**
Overvejende grusveje og -stier. Enkelte stykker med asfalt. Skoleskoven med smalle stier.
- Ulbjerg-Sundstrup sporet**
Overvejende mark- og skovveje. Belægningen kan være løs, mudret og ujævn.
- Ulbjerg klint 4,1 km**
Udfordrende strækning langs søen med drops, huller, rødder, sten og smalle passager.
- Skoleskoven 1,3 km**
Udfordrende op- og nedkørsler. Risiko for huller, rødder og sten.
- Kærby Bakke 2,5 km**
Rock garden og udfordrende op- og nedkørsler. Shelterplads og udsigtstårn.
- Teknikspor 1,16 km**
Step-ups, drops, op- og nedkørsler, switch backs m.m.
- Kildedalen 1,5 km**
Stjele og meget udfordrende op- og nedkørsler. Huller, rødder og sten.
- Skansen 1,9 km**
Udfordrende op- og nedkørsler.
- Rastepladsen 150 m**
Udfordrende nedkørsel.
- Ydersporet 2,2 km**
Løs jord og muldvarpeskud.
- Her står du**
- 5 km-angivelser på hovedsporet**

SPOR